

Broj: 01-039/25-4459

U skladu sa odredbom člana 18 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni list Crne Gore", br. 41/18), Ministarstvo javne uprave, sačinilo je

**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
NACRTA NACIONALNOG AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE INICIJATIVE
PARTNERSTVO ZA OTVORENU UPRAVU U CRNOJ GORI 2026 – 2029.**

Vrijeme trajanja javne rasprave:

Javna rasprava je održana u periodu od 09. septembra do 09. oktobra 2025. godine.

Način sprovođenja javne rasprave:

Ministarstvo javne uprave sprovelo je javnu raspravu o Nacrtu nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Crnoj Gori 2026 – 2029., upućivanjem javnog poziva građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, strukovnim udruženjima, političkim subjektima, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim drugim zainteresovanim licima, organizacijama i zajednicama, da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju predmetnog nacrtu.

Javna rasprava je trajala 30 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva javne uprave, <https://www.gov.me/mju>, portala eParticipacije <https://euprava.gov.me/eparticipacija>, kao i stranici Partnerstva za otvorenu upravu <https://www.gov.me/mju/partnerstvo-za-otvorenu-upravu>.

Zainteresovani subjekti svoje primjedbe, predloge i sugestije na Nacrt nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Crnoj Gori 2026 – 2029., dostavili su:

- putem e-mail adrese: drasko.loncar@mju.gov.me, redzep.kolar@mju.gov.me,
- u pisanom obliku Ministarstvu javne uprave, Rimski trg, broj 45, 81000 Podgorica – putem pošte, direktno na arhivu Ministarstva (svakog radnog dana od 09.00h do 11.00h i od 12.00h do 14.00h).

U okviru javne rasprave o Nacrtu nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Crnoj Gori 2026 – 2029., Ministarstvo je organizovalo **tri regionalne radionice** i to:

- Budva - Hotel Splendid: 23. septembar 2025.godine u terminu 10:00-12:00 časova;
- Kolašin - Hotel Bianca: 26. septembar 2025. godine u terminu 10:00-12:00 časova;
- Podgorica – Regionalna škola za javnu upravu (ReSPA): 29. septembar 2025. godine u terminu 10:00-12:00 časova;

Ovlašćeni predstavnici Ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi: Vesna Simonović, Draško Lončar i Redžep Kolar u Direktoratu za transparentnost, otvorenost i unapređenje javne rasprave i dr Nenad Koprivica, angažovani ekspert od strane Regionalne škole za javnu upravu.

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

- Nevenka Božović Jovović, Opština Budva
- Dejan Dašić, Glavni grad Podgorica
- Nikola Jočić, Glavni grad Podgorica
- Ana Ljumović, Ministarstvo finansija
- Miodrag Vujović, Organizacija KOD
- Haris Tahirović, Opština Rožaje
- Amel Šahić, Opština Rožaje
- Goran Durutović, Agencija za sprečavanje korupcije
- Marija Mrvaljević, Ministarstvo javne uprave
- Dušan Drakić, Agencija za sprečavanje korupcije
- Vanja Grgurović, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
- Rada Radenović, Opština Kotor
- Darko Vuković, Opština Nikšić
- Milica Obradović, BIRN

U toku trajanja javne rasprave svoje predloge i sugestije na Nacrt nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Crnoj Gori 2026 – 2029., putem mejla i/ili poštom, dostavili su:

- NVO Centar za demokratsku tranziciju (CDT)
- NVO Akcija za socijalnu pravdu (ASP)
- Agencija za sprečavanje korupcije (ASK)

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

1. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE NVO Centar za demokratsku tranziciju (CDT)

1. Izraditi jedinstveni pravni akt - pravilnik kojim se jasno definišu obaveze institucija izvršne vlasti u pogledu proaktivnog objavljivanja informacija na internet stranicama.

Ovaj akt bi:

- sistematizovao i kodifikovao postojeće obaveze u pogledu transparentnosti iz Zakona o slobodnom pristupu informacijama, Zakona o državnoj upravi, Zakona o sprečavanju korupcije te drugih relevantnih zakona i propisa,
- definisao dodatne standarde transparentnosti u skladu sa relevantnim međunarodnim smjernicama i primjerima dobre prakse,
- propisao obavezu arhiviranja internet stranica institucija koja prestanu sa radom, kao i prenos relevantnih informacija na sajtove novih institucija,
- utvrdio jedinstven standard objavljivanja i vidljivosti podataka (unificirane rubrike, baneri, pretraga, otvoreni formati podataka).

Pored toga, akt bi bliže definisao korišćenje savremenih digitalnih rješenja od strane institucija, posebno proširenje baze otvorenih podataka, upotrebu i promociju servisa e-Uprava i društvenih mreža za informisanje i komunikaciju sa građanima/kama. Ovim aktom je važno predvidjeti i uspostavljanje mreže koordinatora za politiku otvorenosti u svakoj instituciji, kako bi se obezbijedilo dosljedno sprovođenje propisanih obaveza i praćenje njihove primjene u praksi.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije br. 1:

Otvorenost i transparentnost izvršne vlasti u Crnoj Gori nije na zadovoljavajućem nivou, te i dalje zavisi od dobre volje pojedinaca na čelu institucija. U ostvarivanju prava na slobodan pristup informacijama, glavni izazovi proizlaze iz nedosljednog postupanja institucija, lošeg nadzora nad primjenom zakona i nedovoljnog promovisanja principa otvorene uprave. Određene institucije se ponašaju kao da nijesu nikome odgovorne i proizvoljno objavljuju čak i one informacije koje zakoni propisuju da moraju biti javne. U nekim slučajevima, probleme bilježimo i zbog nedovoljne obuke zaposlenih i loše organizacije internih procesa, što rezultira nepoznavanjem obaveza i neadekvatnom primjenom zakona. Najnoviji podaci CDT-ovog Regionalnog indeksa otvorenosti pokazuju da ministarstva u prosjeku ispunjavaju samo 49,16% kriterijuma otvorenosti, što ukazuje na sistematsko nepoštovanje Zakona o slobodnom pristupu informacijama, naročito u dijelu koji definiše proaktivan pristup informacijama. Na primjer, tek je trećina ministarstava na svojim internet stranicama objavila godišnji program rada za 2024. godinu, dok je svega polovina njih učinila dostupnim izvještaje o svom radu. Većina ministarstava koja su počela sa radom nakon rekonstrukcije Vlade ne objavljuje godišnje planove i izvještaje o radu svojih prethodnika, što je zabrinjavajuća praksa jer onemogućava građane da prate kontinuitet u radu institucija. Nijedno ministarstvo nije objavilo budžet za 2024. godinu na svojoj internet stranici. Uz to, pojedina ministarstva nemaju javno objavljene čak ni brojeve telefona.

Praćenje rada izvršne vlasti u Crnoj Gori sve je složenije nakon rekonstrukcija vlade. Dokumenti i informacije prethodnih ministarstava ne objavljuju se dosljedno na stranicama njihovih nasljednika, a dok su internet stranice dijela ministarstava koja su prestala da postoje i dalje dostupne, druge su uklonjene. Uporedni primjeri Holandije i SAD pokazuju da digitalno arhiviranje i obavezno prenošenje sadržaja nakon promjena u izvršnoj vlasti čuva transparentnost i kontinuitet informacija.

Ovakvu situaciju omogućava i loš nadzor nad primjenom zakona. Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama je u prvoj polovini 2025. izvršila inspekcijski nadzor proaktivnog objavljivanja informacija kod 47 organa, odnosno svega njih 2,5%, zbog čega ne možemo očekivati da dođe do unapređenja proaktivne transparentnosti.

Dostupnost informacija na internet stranicama i društvenim mrežama, uz aktivno promovisanje slobodnog pristupa informacijama, ključna je za jačanje povjerenja građana u rad državne uprave. Posebno ističemo da proaktivno objavljivanje informacija može značajno smanjiti broj zahtjeva za pristup informacijama i potrebu za reaktivnim djelovanjem. Jedinstveni akt sa jasno definisanim obavezama, indikatorima učinka i mehanizmom praćenja pomogao bi da otvorenost i transparentnost postaju obavezni standardi rada izvršne vlasti.

Odgovor na primjedbu primjedbu/predlog/sugestiju br. 1:

Prijedlog se ne prihvata. Zakonom o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list Crne Gore" br. 44/12 i br. 30/17) definisane su obaveze organa vlasti koje se odnose

na proaktivno objavljivanje informacija na internet stranici. Zapravo, kroz normativni okvir propisane su odredbe koje su obavezujuće za korisnike primjene navedenog zakona.

U skladu sa navedenim, organi vlasti su dužni da na svojoj internet stranici objave Vodič za slobodan pristup informacijama, član 11 navedenog zakona, u kojem taksativno navode relevantne informacije iz svojih nadležnosti, a koje su kasnije dužni da objavljuju proaktivno na svojoj stranici, čime se osigurava transparentnost rada organa vlasti. Vodič za pristup informacijama je potrebno ažurirati u zavisnosti od okolnosti i situacija koje su promjenjive.

Internet stranice organa vlasti koncipirane su da proaktivne informacije objavljuju u rubrikama koje su za to i predviđene, da bi pristup istim bio omogućen s jedne strane, a sa druge strane da bi se broj zahtjeva za slobodan pristup informacijama smanjio, jer se na taj način podnosilac zahtjeva upućuje da je informacija javno objavljena i dostupna.

Proaktivni pristup informacijama je precizno i jasno definisan članom 12 Zakona o slobodnom pristupu informacija na sljedeći način:

„Organ vlasti dužan je da na svojoj internet stranici objavi sljedeće informacije:

- 1) vodič za pristup informacijama;
- 2) javne registre i javne evidencije;
- 3) programe i planove rada;
- 4) izvještaje i druga dokumenta o radu i stanju u oblastima iz svoje nadležnosti;
- 5) nacрте, predloge i konačne tekstove strateških dokumenata i planova i programa za njihovo sprovođenje;
- 6) nacрте i predloge zakona i drugih propisa, kao i mišljenja eksperata na te propise;
- 7) pojedinačne akte i ugovore o raspolaganju finansijskim sredstvima iz javnih prihoda i državnom imovinom;
- 8) spisak državnih službenika i namještenika, sa njihovim službeničkim i namješteničkim zvanjima;
- 9) spisak javnih funkcionera i liste obračuna njihovih zarada i drugih primanja i naknada u vezi sa vršenjem javne funkcije;
- 10) rješenja i druge pojedinačne akte koji su od značaja za prava, obaveze i interese trećih lica;
- 11) informaciju kojoj je po zahtjevu pristup odobren.

Organ vlasti dužan je da informacije iz stava 1 ovog člana objavi u roku od 15 dana od dana njihovog sačinjavanja ili donošenja, odnosno usvajanja.

Organ vlasti može na svojoj internet stranici objaviti i druge informacije koje nijesu obuhvaćene stavom 1 ovog člana.

Prilikom objavljivanja informacija, organ vlasti dužan je da na odgovarajući način zaštiti lične podatke koji su od značaja za privatnost i podatke koji su označeni stepenom tajnosti, u skladu sa zakonom.”

Da li su i u kom procentu proaktivno objavljene i dostupne informacije, te da li se dosljedno primjenjuje Zakon o slobodnom pristupu informacijama je u nadležnosti Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama. Naime, članom 39 stav 1 tačke 4 i 5 Zakona, između ostalog propisuju da Agencija:

“4) vrši inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona u odnosu na sačinjavanje i ažuriranje vodiča za pristup informacijama, proaktivno objavljivanje informacija i dostavljanje akata i podataka za potrebe vođenja informacionog sistema pristupa informacijama i ponovne upotrebe informacija.

5) podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka za povrede odredaba ovog zakona koje se odnose na sačinjavanje i ažuriranje vodiča za pristup informacijama, proaktivno objavljivanje informacija i dostavljanje akata i podataka za potrebe vođenja informacionog sistema pristupa informacijama i ponovne upotrebe informacija.”

Iz prednje navedenog, prozilazi obaveza Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama da vrši nadzor nad primjenom zakona, kao i mogućnost pokretanja prekršajnog postupka u slučaju povrede istog. Važnim ističemo i činjenicu da su Predlogom zakona o slobodnom pristupu informacijama koji se nalazi u skupštinskoj proceduri, određene odredbe unaprijeđene i dopunjene, te da se normiranjem novih instituta, želi unaprijediti predmetna oblast a sve sa ciljem osiguravanja veće transparentnosti organa vlasti u svom djelovanju.

2. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE NVO Akcija za socijalnu pravdu (ASP)

1. Nacrtom Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu 2026 – 2029 kao cilj 1 je postavljeno „Učešće građana u donošenju odluka“, što se ne čini ambiciozno postavljenim prioritetom i potrebno je redefinisati prioritetne oblasti.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije br. 1:

Dokumentom se predviđa da Nacionalni akcioni plan bude usmjeren na „sljedeće prioritetne oblasti: 1. Učešće građana u procesima donošenja odluka; 2. Fiskalna transparentnost; 3. Jačanje integriteta i javne odgovornosti za borbu protiv korupcije; 4. Otvorenost lokalnih samouprava; 5. Digitalno upravljanje.“ Nadalje, a u odnosu na cilj 1 „Učešće građana u donošenju odluka“, ukazuje se da problem koji se želi riješiti ovom obavezom se odnosi na ograničeno i nedovoljno efikasno učešće javnosti u procesima donošenja odluka, da ključni izazovi uključuju nizak nivo transparentnosti rada javne uprave, nedostatak dostupnih i pravovremenih informacija, kao i slabu komunikaciju između građana i institucija, da ova situacija dovodi do formalnog, a ne stvarnog učešća građana, što znači da i kada građani učestvuju u konsultativnim procesima, njihov uticaj je često minimalan ili nepostojeći, da se problemi, prije svega, ogledaju u neobavještenosti građana o održavanju javnih konsultacija i javnih rasprava.

Iako cijenimo da stvarna participacija građana godinama ostaje potpuno nedovoljna, dok u isto vrijeme nadležni organi ne provode kvalitetne (efektivne) kampanje da podignu svijest građana o potrebi učešća u donošenju odluka, a zahvaljujući kojima bi se posledično uticalo na njihovo veće angažovanje u pitanjima od interesa za njih, ipak smatramo neopravdanim da cilj „učesće građana u donošenju odluka“ po ko zna koji put bude prioritetna oblast. Za razliku od, recimo, prioriteta otvaranja novih baza podataka i pristupa informacijama, i mjera za borbu protiv korupcije, imajući u vidu razmjere izraženosti prednjih problema u zemlji, a ovo naročito što se nalazimo u završnoj fazi integracionog procesa ka Evropskoj Uniji. U vezi sa prednjim se predlaže

redefinisanje prioriternih oblasti u Nacionalnom akcionom planu i izbjegavanje da se opet kao prioritet broj jedan postavlja učešće građana u donošenju odluka.

2. Nacrtom Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu 2026 – 2029 za cilj „Učešće građana u donošenju odluka“ postavljene aktivnosti su neambiciozne, nepotpune i neće dovesti do toga da građani značajnije učestvuju u donošenju odluka.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije br. 2:

Dokumentom se predviđaju za postizanje cilja većeg učešća građana u donošenju odluka aktivnosti formiranja međusektorskog tijela za participaciju građana, izmjena smjernica i standarda, organizovanje dva tematska foruma godišnje sa građanima, predstavnicima vlasti i nevladinim organizacijama, uz postavljanje za trogodišnji period indikatora da 100 službenika i 500 građana bude upoznato i informisano o učešću u donošenju odluka.

U vezi sa prednjim ukazuje se da su planirane mjere potpuno neadekvatne, a da dokument ne objašnjava na koji način će međusektorska grupa, izrada smjernica ili organizovanje tematskih foruma prioritetno doprinijeti postizanju cilja, a imajući u vidu da se radi o normativnim mjerama organizovanim u uskom krugu ljudi i naročito znajući koliko je izražen ovaj problem, za koji se u samom dokumentu konstatuje da je učešće građana godinama minimalno ili da ne postoji. Umjesto ovakvih neadekvatnih aktivnosti, jer neće doprinijeti postizanju cilja, potrebno je predvidjeti praktične javne kampanje, poput medijskih kampanja i kampanja na društvenim mrežama, široke nacionalne kampanje sa podjelom odgovarajućih reklamnih materijala, organizovanja info punktova. Prednje imajući u vidu da je crnogorsko društvo starije populacije uglavnom digitalno neosviješćeno, dok sa druge strane mlađe generacije poruke dobijaju uglavnom posredstvom društvenih mreža.

Nadalje se ukazuje da je indikator 100 obučenih službenika i 500 obučenih građana, a uzimajući u obzir raširenost problema, potpuno neambiciozan i nedovoljan i da u trogodišnjem periodu znači samo puko zadovoljenje forme, a ne stvarni uticaj na rješenje problema. Stoga je, uz aktivnosti, i indikatore neophodno mijenjati i postaviti ambicioznije. Takođe je i rokove potrebno postaviti ambicioznije, a ne na način kako su predviđeni, jer su predugi i stiče se utisak da su postavljeni na način da traju što duže (a za više nego slabe aktivnosti, koje se predviđaju).

Odgovor na primjedbe/predloge/sugestije br. 1 i 2:

Prijedlog broj 1 i 2 se ne prihvataju. U vezi sa primjedbom da su aktivnosti za cilj „Učešće građana u donošenju odluka“ neambiciozne i nedovoljne, iako razumijemo da s obzirom na rasprostranjenost problema i nisku trenutnu participaciju, planirane aktivnosti mogu izgledati skromno, želimo naglasiti da je fokus planiranih mjera na edukaciji i osnaživanju građana i državnih službenika, jer je obrazovanje ključni preduslov za stvarno i inkluzivno učešće. Učešće građana je vrlo relevantna tema, te ne možemo uvažiti komentar da je „neopravdano da cilj „učešće građana u donošenju odluka“ po ko zna koji put bude prioritetna oblast“.

Formiranje međuresornog tijela, izrada smjernica, organizovanje tematskih foruma, unapređenje eParticipacije, kao i obuke i kampanje, imaju za cilj da:

- osposobe građane da razumiju procese odlučivanja i aktivno učestvuju u njima;
- ojačaju kapacitete državnih službenika za vođenje transparentnih i participativnih procesa;
- stvore održive kanale za dvosmjernu komunikaciju između građana i institucija;
- omogućavaju praćenje učinka kroz konkretne rezultate, poput broja obučених учесника, realizovanih foruma i funkcionalnog eParticipacija kanala.

Ovaj pristup omogućava da se obrazovanjem građana i državnih službenika dugoročno poveća stvarna participacija, a institucije postanu transparentnije i odgovornije, čime se postiže suštinski napredak u uključivanju građana u proces donošenja odluka.

3. Nacrtom Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu 2026 – 2029 aktivnosti za cilj „Fiskalna transparentnost“ su neadekvatno, nedovoljno i proizvoljno postavljene i kao takve će teško dovesti do postizanja cilja, te ih je potrebno u potpunosti redefinisati.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije br. 3:

U dokumentu se ukazuje da „fiskalna netransparentnost u Crnoj Gori proističe iz kombinacije normativnih nedostataka i nedosljedne primjene postojećih zakona i propisa, da se transparentnost javnih finansija često svodi na formalno ispunjavanje zakonskog minimuma, dok sadržaj i format budžetskih dokumenata nijesu prilagođeni građanima, da rješenje ne leži samo u objavljivanju dokumenata, već i u njihovoj jasnoj i razumljivoj prezentaciji, koja bi omogućila građanima i civilnom društvu da aktivno učestvuju u praćenju budžetskih procesa i davanju sugestija.“ Takođe se ukazuje da „ključni budžetski dokumenti ili nijesu objavljeni, ili su objavljeni u formatu koji je nepristupačan javnosti, teško razumljiv, fragmentiran i bez dodatnog objašnjenja i analize.“

Imajući u vidu ovakvu ocjenu stanja, planirane aktivnosti za ispunjenje cilja veće fiskalne transparentnosti, koje se praktično svode na uvođenje „Programa za građansku budžetsku pismenost“, su potpuno neadekvatne, nedovoljne i vrlo je upitno koliko će dovesti do povećanja fiskalne transparentnosti ukupno u društvu. U vezi sa prednjim, ovdje će biti naglašeno da je nejasno kako aktivnosti, poput izrade analize i metodologije, formiranje partnerstva i treninga, pilot programa i monitoring izvještaja, a koje pri tome ne nude nikakve mjerljive indikatore, treba da povećaju fiskalnu transparentnost. Ovo posebno kada se uzmu u obzir ocjene koje se navode u dokumentu da su među ključnim razlozima fiskalne netransparentnosti to što se ne objavljuju budžetska dokumenta ili se objavljuju u nepristupačnom formatu. Stoga se stiče utisak da su predviđene aktivnosti paušalno postavljene i samo da se zadovolji forma, a ostaje nejasno zašto se ne planiraju aktivnosti u vezi objave budžetskih dokumenata i u pristupačnim formatima, a iskazano kroz mjerljive indikatore, kao i zašto se i u odnosu na „Program za građansku budžetsku pismenost“ ne prikazuju mjerljivi indikatori, već su na opšti način navedene aktivnosti.

Odgovor na primjedbu/predlog/sugestiju br. 3:

Prijedlog broj 3 se ne prihvata. Planirane aktivnosti u okviru cilja „Fiskalna transparentnost“ strateški su fokusirane na edukaciju i osnaživanje građana kao ključni

instrument povećanja stvarne transparentnosti. „Program za građansku budžetsku pismenost“ omogućuje građanima da razumiju složene budžetske procese, analiziraju finansijske podatke i aktivno učestvuju u nadzoru javne potrošnje. Time se stvara temelj za dugoročnu promjenu kulture upravljanja javnim novcem, jer građani postaju kompetentni da traže odgovornost i donose informisane sugestije institucijama.

Važno je naglasiti da Nacionalni akcioni plan ne duplira zakonske obaveze objave budžetskih dokumenata, već ih dopunjuje kroz praktičnu edukaciju i participaciju, čime se podiže stvarna upotrebljivost i razumljivost dostupnih podataka. Edukacija omogućava da građani ne budu pasivni posmatrači, već aktivni akteri u praćenju i ocjeni budžetskih procesa.

Istovremeno, dio komentara koji se odnosi na metodologiju, napominjemo da je novi Nacionalni akcioni plan 2026-2029. urađen u skladu sa propisanom metodologijom globalne inicijative Partnerstva za otvorenu upravu, u kojoj se navode očekivani ishodi planiranih koraka.

4. U Nacrtu Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu 2026 – 2029 za cilj „Fiskalna transparentnost“ potrebno je definisati aktivnosti: objava u čitljivom i pristupačnom formatu izvještaja o potrošnji iz Državnog trezora na polumjesečnom nivou (15 dana), objava u čitljivom i pristupačnom formatu predloga državnog budžeta i završnih računa državnih budžeta, objava u čitljivom i pristupačnom formatu tromjesečnih izvještaja o prihodima i rashodima uz navođenje pratećih obrazloženja i objašnjenja za osnovne finansijske parametre, objava u čitljivom i pristupačnom formatu izvještaja o potrošnji lokalnih samouprava na polumjesečnom nivou (15 dana).

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije br. 4:

Rješenje se predlaže kako bi se postigla veća fiskalna transparentnost, za koju cijenimo da se može optimalnije postići kroz primjenu mjerljivih aktivnosti koje predlažemo, a koje se više vezuju za objavljivanje finansijskih podataka u pristupačnim formatima i u realnim vremenskim okvirima. Cijenimo da će to dovesti do većeg nivoa informisanosti zainteresovane javnosti i većeg uključivanja stakeholdera i šireg građanstva u praćenje finansijskih tokova, a time će se uticati i na povećanje fiskalne transparentnosti znatno više od kratkoročnih aktivnosti, poput određenih programa, koji mogu biti fokusirani samo na uži krug subjekata, a ne na širu populaciju. Objava svih informacija omogućiti će svakom zainteresovanom subjektu da može da dođe do pravovremene i upotrebljive informacije i svojim djelovanjem utiče na različite oblasti iz finansijskih sfera. Nadalje, a imajući u vidu da je Crna Gora u poslednjoj etapi priključenja Evropskoj Uniji, rokove za predložene aktivnosti potrebno je postaviti ambiciozno i njihovu realizaciju predvidjeti već za 2026. godinu.

Odgovor na primjedbu/predlog/sugestiju br. 4:

Prijedlog broj 4 se ne prihvata. Obaveza definisana u Nacrtu Nacionalnog akcionog plana 2026-2029. ima komplementarnu, edukativnu funkciju, jer se fokusira na jačanje kapaciteta građana da razumiju, koriste i analiziraju već dostupne podatke. Kroz „Program za građansku budžetsku pismenost“, građani, NVO, mladi i mediji imaju

moćnost da aktivno prate i tumače budžetske informacije, čime se jača njihova uloga u nadzoru nad javnom potrošnjom i traženju odgovornosti od institucija.

5. Nacrt Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu 2026 – 2029, iako kao jedan od ciljeva postavlja „Jačanje integriteta i javne odgovornosti za borbu protiv korupcije“, kroz samo jednu planiranu aktivnost u potpunosti potcjenjuje problem korupcije i teško da će se tako doprinijeti vidljivom i mjerljivom napretku u borbi protiv korupcije, te je potrebno proširiti aktivnosti.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije br. 5:

Dokumentom se ukazuje da se „Crna Gora već deceniju suočava sa hromim antikorupcionim mehanizmima koji, iako formalno postoje, u praksi ne inspirišu povjerenje građana, niti proizvode očekivane rezultate, da shodno izvještaju Evropske komisije za 2023. godinu i dalje postoji zabrinutost zbog selektivnog pristupa pravosuđa i ograničenih rezultata u istragama visoke korupcije, da je u Transparency International Indeksu percepcije korupcije za 2024. godinu Crna Gora zabilježila samo 46 poena (od 100), što je ispod evropskog prosjeka i bez vidljivog napretka, da iz perspektive građana, što potvrđuju i odgovori na upitnik koji je prethodio dizajniranju ove obaveze, percepcija je jasna: korupcija je prisutna, posebno u zapošljavanju i javnim nabavkama, a institucionalni odgovori su slabi, spori ili potpuno izostaju.“ Nadalje se kaže da građani nemaju funkcionalne alate za prijavljivanje i praćenje korupcije u realnom vremenu, da su postojeći mehanizmi zatvoreni, netransparentni i neaktivni, te se kao ključna aktivnost predviđa kreiranje interaktivne online mape Korupcija na mapi, uz ocjenu da će građanski nadzor kroz digitalnu mapu prijava i ocjena javnih institucija građanima omogućiti da anonimno prijave sumnje na korupciju, ocijene transparentnost rada institucija i vizuelno prate „žarišta“ netransparentnosti u realnom vremenu.

Ovdje će biti ukazano da se dokumentom navodi da prednja obaveza osnažuje javnost da preuzme aktivnu ulogu u nadzoru nad institucijama, povećavajući odgovornost i vidljivost antikorupcionih napora, ali se niti jednom riječju ne objašnjava kako će to biti postignuto u praksi. Ovo posebno znajući da su online prijave uglavnom najredji oblik prijave koruptivnih ponašanja i da postoji veliko nepovjerenje javnosti da prijavljuju korupciju institucijama, jer građani smatraju da se po njima ne postupa. Stoga je nejasno zašto se kao ključna (i jedina) aktivnost za ostvarivanje vidljivih i mjerljivih rezultata u borbi protiv korupcije i napretka na tom polju predviđa formiranje interaktivne online mape za prijave i ocjenu rada institucija, odnosno kako i koliko će to precizno i stvarno doprinijeti borbi protiv korupcije.

Shodno prednjem, cijenimo cjelishodnim da se mjere za povećanje javne odgovornosti za borbu protiv korupcije definišu kvalitetnije i ambicioznije, jer ovako predviđene stvaraju utisak da se samo fiktivno navode i radi zadovoljenja forme, a bez stvarne želje da se ostvari napredak. Smatramo da predviđena mjera izrade interaktivne online mape Korupcija na mapi, kao jedina, nije dovoljna, već da uz nju treba predvidjeti dodatne mjere, koje će biti vezane za ključne (i najnovije) antikoruptivne zakone i strategije, poput Zakona o zaštiti zviždača, Zakona o lobiranju, seta zakona u vezi sa finansiranjem političkih partija, ili Strategije za borbu protiv korupcije. U tom smislu, cjelishodno je kao mjerljive aktivnosti i indikatore, osim broja prijava građana,

predvidjeti i efektivne javne kampanje usmjerene na najširu populaciju i broja lica koje će targetirati, izradu odgovarajućih anketa/istraživanja, objave promotivnih tekstova i organizovanja info punktova, kao i edukativne sesije za nosioce pravosudnih funkcija, zaposlene, sindikate, nevladine organizacije, medije (a sve uz mjerljive indikatore), što uz normativne obaveze, koje proističu iz antikoruptivnih zakona i strategija, treba da doprinese širenju znanja o antikoruptivnim mehanizmima i time posledično ka većoj angažovanosti i zainteresovanih subjekata i građana.

Odgovor na primjedbu/predlog/sugestiju br. 5:

Prijedlog broj 5 se prihvata. U skladu sa mišljenjem Agencije za sprečavanje korupcije, indikatori za aktivnosti koje se odnose na kampanje biće: broj sprovedenih kampanja, broj institucija koje su učestvovala u sprovođenju kampanja, broj i vrsta sprovedenih aktivnosti, te povećan broj prijava zviždača. Indikatori za istraživanja uključuju procenat ispitanika koji su upoznati sa načinima prijavljivanja korupcije i procenat povjerenja u rad institucija. Indikatori za edukativne aktivnosti obuhvataju broj obuka, seminara i radionica, kao i broj i strukturu učesnika.

Mjera „Korupcija na mapi“ predstavlja komplementarnu aktivnost u okviru šireg sistema borbe protiv korupcije, sa ciljem povećanja transparentnosti rada institucija i jačanja povjerenja građana kroz javni, digitalni nadzor i mogućnost anonimnog prijavljivanja nepravilnosti. Mapa omogućava građanima da: prijave sumnje na korupciju, ocijene transparentnost institucija po unaprijed definisanim indikatorima, vide žarišta netransparentnosti, prate odgovore institucija u realnom vremenu i prate rang-listu institucija kroz Indeks reputacije.

Predviđena mjera dopunjava postojeće strateške aktivnosti iz Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028. i Akcionog plana, fokusirajući se na građansku participaciju i javni nadzor. Na taj način, mjera doprinosi ostvarivanju ciljeva inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u oblasti transparentnosti, odgovornosti i integriteta javne uprave.

6. U Nacrtu Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu 2026 – 2029 potrebno je predvidjeti kao mjerljivi inikator uvećanje broja setova javnih podataka na Portalu otvorenih podataka.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije br. 6:

Rješenje se predlaže kako bi se uticalo na povećanje količine otvorenih podataka i njihovoj upotrebi od zainteresovanih subjekata. Postavljanjem mjerljivog indikatora uticati će se da javni organi i organizacije, koji raspolažu sa skupovima podataka, te setove podataka i objavljuju na Portalu otvorenih podataka, a što može doprinijeti ne samo povećanju transparentnosti, već i razvijanju inovativnih aplikacija i alata (komercijalne ili nekomercijalne svrhe).

Odgovor na primjedbu/predlog/sugestiju br. 6:

Prijedlog broj 6 se ne prihvata. Povećanje broja data setova javnih podataka i unapređenje njihove dostupnosti već su prepoznati kao prioritetne aktivnosti u okviru Strategije reforme javne uprave 2022-2026 sa akcionim planom 2025-2026. U skladu sa navedenim, navedeni cilj je već sistemski obuhvaćen i prepoznat kao strateški cilj

4. Transparentna i otvorena javna uprava, te operativni cilj 4.3. Unapređenje ponovne upotrebe informacija i povećanje dostupnosti otvorenih podataka. Prepoznatim aktivnostima kroz promotivne aktivnosti i kampanjama radi podizanja svijesti i širenja inicijative o otvaranju podataka u posjedu javne uprave, postignuće se veća transparentnost organa, korišćenje i ponovna upotreba podataka. Takođe, navedenim strateškim dokumentom već su prepoznati i indikatori koji prate između ostalog i broj data setova na Portalu otvorenih podataka, www.data.gov.me.

Shodno principima racionalizacije i izbjegavanja preklapanja mjera u različitim nacionalnim strateškim dokumentima, smatramo da navedena aktivnost ne može biti posebno uključena u Nacrt Nacionalnog akcionog plana Partnerstva za otvorenu upravu 2026–2029., ali će se svakako njen napredak pratiti kroz implementaciju aktivnosti definisanih akcionim planom 2025-2026 Strategije reforme javne uprave 2022-2026. godine.

7. U Nacrtu Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu 2026 – 2029 za cilj „Otvorenost lokalnih samouprava“ potrebno je skratiti rokove za predviđene aktivnosti i vezati ih za 2026. godinu i 2027. godinu.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije br. 7:

Dokumentom se za cilj veće otvorenosti lokalnih samouprava predviđa više pojedinačnih aktivnosti (izrada standarda otvorenosti, obuke, godišnji sistem izvještavanja, razvoj šablonskih digitalnih servisa, veća participacija e-usluga), ali su rokovi za njihovu realizaciju uglavnom 2029. godina, što je završna godina Nacionalnog akcionog plana. Predlaže se skraćivanje rokova i njihovo vezivanje za narednu 2026. godinu i 2027. godinu, a iz razloga postizanja zaista mjerljivih rezultata i promjene postojećih praksi, jer lokalne samouprave trenutno ne zadovoljavaju bazične elemente potrebne otvorenosti.

Odgovor na primjebu/predlog/sugestiju br. 7:

Prijedlog broj 7 se ne prihvata. Isti se odnosi na predloženo pomjeranje rokova za realizaciju aktivnosti u okviru obaveze 4 – Otvorenost lokalnih samouprava, sa 2029. na 2026. godinu. Iako razumijemo težnju da se planirane mjere ostvare u što kraćem roku, skrećemo pažnju da je riječ o kontinuiranim aktivnostima koje se realizuju kroz čitav četvorogodišnji ciklus sprovođenja Nacionalnog akcionog plana.

U pitanju nisu jednokratne mjere, već procesni zadaci čiji efekti zahtijevaju postepeno uvođenje standarda, konsolidaciju kapaciteta i koordinisano uključivanje svih jedinica lokalne samouprave. U vezi sa navedenim, rok za realizaciju do 2029. godine ne predstavlja pomjeranje početka sprovođenja, već zapravo kraj planiranog ciklusa u kojem se aktivnosti odvijaju sukcesivno od 2026. godine, uz redovno praćenje napretka u godišnjim izvještajima Operativnog tima Partnerstva za otvorenu upravu. Napominjemo i da će se nakon dvije godine raditi revizija Nacionalnog akcionog plana 2026-2029.

Cilj postavljenog vremenskog okvira je da se osigura održivost i realna implementacija na svim nivoima, imajući u vidu potrebe različitih lokalnih zajednica, tehničke i

operativne kapacitete i standardizaciju digitalnih servisa. Time se obezbjeđuje da rezultati budu mjerljivi, usklađeni sa drugim nacionalnim strateškim dokumentima (Strategijom reforme javne uprave 2022–2026 i smjernicama globalne inicijative Partnerstva za otvorenu upravu) i da se izbjegne formalno sprovođenje aktivnosti bez stvarnog efekta.

8. U Nacrtu Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu 2026 – 2029 u cilju „Digitalno upravljanje“ mjerljivi indikator za aktivnost digitalizacija transakcionih usluga i digitalna transformacija na lokalnom nivou je nisko postavljen i potrebno ga je povećati, kao i skratiti rok za realizaciju.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije br. 8:

Dokumentom se za cilj digitalnog upravljanja kao jedna od aktivnosti navodi digitalizacija transakcionih usluga i digitalna transformacija na lokalnom nivou, a kao mjerljivi indikator, i to do prvog kvartala 2029. godine, se postavlja najmanje 100 elektronskih usluga dostupno 24/7 u skladu sa digitalizovanim šablonskim uslugama na centralnom i lokalnom nivou. Imajući u vidu potrebu digitalizacije usluga u javnom sektoru, smatramo da je ovaj indikator veoma nisko postavljen i da je potrebno da bude značajno uvećan. Takođe, rok realizacije u prvom kvartalu 2029. godine je dug i potrebno ga je skratiti i vezati najmanje za 2027. godinu, a ukoliko se zaista žele postići opipljivi rezultati, a ne fingirati digitalizacioni proces.

Odgovor na primjebu/predlog/sugestiju br. 8:

Prijedlog broj 8 se ne prihvata. Ministarstvo javne uprave kontinuirano sprovodi aktivnosti na digitalizaciji javnih usluga u skladu sa planovima i strateškim dokumentima Vlade Crne Gore. Digitalizacija eUsluga odvija se planski i fazno, kroz jasno definisane ciljeve i rokove, pri čemu je jedan od važnih pravaca upravo digitalizacija usluga iz nadležnosti lokalnih samouprava. U tom dijelu, Direktor za infrastrukturu, digitalizaciju i eServise realizuje aktivnosti koje su rezultat saradnje sa Direktoratom za lokalnu samoupravu, u okviru projekta koji se sprovodi u partnerstvu sa Kancelarijom Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS). Ovaj projekat ima za cilj unapređenje digitalnih kapaciteta lokalnih samouprava, razvoj tehničkih rješenja i standardizaciju procesa pružanja lokalnih eUsluga, kako bi se obezbijedila interoperabilnost i jedinstveno korisničko iskustvo u svim opštinama.

Prema Planu pune implementacije transakcionih javnih elektronskih usluga na nacionalnom i lokalnom nivou 2025–2027, predviđena je digitalizacija ukupno 171 usluge do kraja 2027. godine. U okviru ovog plana jasno je definisano da će se dio tih usluga odnositi upravo na lokalne samouprave, koje se uključuju sukcesivno u proces digitalne transformacije u skladu sa sopstvenim kapacitetima i stepenom tehničke spremnosti. Imajući u vidu značajne razlike u infrastrukturnim, organizacionim i kadrovskim kapacitetima opština, kao i činjenicu da proces digitalizacije zahtijeva obezbjeđivanje interoperabilnih rješenja, sigurnosnih standarda, edukaciju službenika i pravnu harmonizaciju, postavljeni indikator – najmanje 100 dostupnih elektronskih usluga do prvog kvartala 2029. godine – predstavlja realan, ali i ambiciozan cilj.

Povećanje broja usluga u kraćem roku, iako naizgled poželjno, moglo bi dovesti do površne implementacije i neodrživih rješenja, što nije u skladu sa principima kvalitetne i bezbjedne digitalizacije javne uprave. Ključno je da se proces odvija postepeno, uz stalnu podršku i koordinaciju između centralnog i lokalnog nivoa, kako bi sve lokalne samouprave imale jednake tehničke i organizacione uslove za pružanje elektronskih usluga građanima.

Dakle, indikator definisan u Nacrtu Nacionalnog akcionog plana u potpunosti je usklađen sa postojećim strateškim dokumentima i dinamikom sprovođenja projekta digitalne transformacije lokalnih samouprava. Njegova postavka omogućava održiv, mjerljiv i kvalitetan napredak, koji će obezbijediti da do 2029. godine više od 100 usluga bude u potpunosti digitalizovano i dostupno građanima 24/7, dok će se paralelno do 2027. godine realizovati planiranih 171 usluga u skladu sa Planom pune implementacije eUsluga.

9. U Nacrtu Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu 2026 – 2029 u cilju „Digitalno upravljanje“ potrebno je kao aktivnost predvidjeti i omogućavanje korišćenja linkova sa sjednica Vlade Crne Gore prije 2020. godine, a koji su bili meta sajber napada prije nekoliko godina.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije br. 9:

Prednje rješenje se predlaže u cilju postizanja veće transparentnosti, ali i demonstracije sposobnosti javne uprave da može povratiti dokumenta za javnu upotrebu i nakon ozbiljnih sajber napada.

Odgovor na primjebu/predlog/sugestiju br. 9:

Prijedlog broj 9 se ne prihvata. U vezi predloga da se u nacrt Akcionog plana doda aktivnost omogućavanje korišćenja linkova sa sjednica Vlade Crne Gore prije 2020. godine, a koji su bili meta sajber napada prije nekoliko godina, navodimo sledeće.

Ministarstvo javne uprave upravlja tehničkom platformom Portal Vlade GOV.ME, dok su organi državne uprave, čiji se sajtovi nalaze na platformi, zaduženi za pravovremeno objavljivanje i ažuriranje sadržaja.

Tokom 2021. godine implementirano je novo tehnološko rješenje i završena je prva faza prebacivanja sajtova sa starog portala na novi. Tom prilikom na novu platformu prebaceni su sajtovi Vlade Crne Gore, predsjednika Vlade, potpredsjednika, ministarstava, kao i nekoliko sajtova organa uprave. U sklopu II faze koja je realizovana tokom 2022. godine prebaceni su sajtovi ostalih organa državne uprave, čiji su se sajtovi nalazili na starom portalu.

U sklopu aktivnosti na implementaciji novog tehnološkog rješenja, Ministarstvo je obezbijedilo automatsku migraciju sadržaja sa starog portala, u obimu dogovorenom sa organima državne uprave i u mjeri tehničkih mogućnosti koje zavise od sadržaja koji je predmet migracije.

Automatska migracija dokumenata vezanih za sjednice Vlada iz prethodnog perioda nije bila moguća iz razloga što su svi zaključci imali isti naziv - "zaključak" i sa pratećim

materijalima nisu bili vezani logički već su se samo fizički nalazili postavljeni jedni pored drugih na stranicama starog portala.

Prebacivanje hiljada takvih dokumenata na novi portal, ne bi značilo ništa osim zatrpavanja novog portala dokumentima koji su nepretraživi, nepristupačni i nepovezani sa pratećim podacima kao što je broj sjednice i naziv predloga. Jedino moguće rješenje bilo je da se sva dokumenta preimenuju i sa novim nazivima migriraju na novi portal i potom povezu logički sa navedenim podacima. Služba za odnose s javnošću nije imala kapacitet da izvrši navedenu obradu dokumenata u tom trenutku, a njihova uključenost je bila neophodna zbog razumijevanja procesa objavljivanja ovih materijala.

Ministarstvo je blagovremeno obavijestilo sve organe uprave korisnike i novog i starog portala, da će stari portal prestati da funkcioniše jer je zbog prevazidjenih tehnoloških rješenja nemoguće obezbijediti poštovanje mjera informacione bezbjednosti i garantovalo dostupnost starog portala do kraja 2021. godine, što je kasnije produženo na zahtjev korisnika do oktobra 2022. godine, nakon čega je portal bio dostupan unutar mreže organa državne uprave sve do početka 2023. godine kada je i konačno ugašen i uklonjen sa mreže.

Dakle, gašenje stare platforme planirano je samom izradom novog portala, a najavljeno više puta na različite načine svim korisnicima i administratorima.

Gašenje starog portala samim tim nije ni u kakvoj vezi sa sajber napadima na infrastrukturu Vlade Crne Gore, pa se ne može govoriti o demonstraciji sposobnosti javne uprave da može povratiti dokumenta za javnu upotrebu i nakon ozbiljnih sajber napada, kako je navedeno u predlogu.

10. U Nacrtu Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu 2026 – 2029 u cilju povećanja transparentnosti potrebno je kao jednu od aktivnosti predvidjeti izradu baze podataka/informacionog sistema za finansiranje projekata nevladinih organizacija.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije br. 10:

Prednje rješenje se predlaže u cilju postizanja veće transparentnosti u ovom području, a imajući u vidu da se godišnje izdvajaju milionski iznosi za finansiranje projekata nevladinih organizacija, pa je i u ovom dijelu potrebno ostvariti što veću javnost informacija. U vezi sa prednjim predlaže su aktivnosti izrade baze podataka/informacionog sistema, koji će obuhvatiti sve relevantne podatke o podržanim projektima, ali odgovarajuće obuke u vezi sa realizacijom postavljene aktivnosti.

Odgovor na primjedbu/predlog/sugestiju br. 10:

Prijedlog broj 10 se ne prihvata. Napominjemo da je u Crnoj Gori već uspostavljen centralizovani sistem za praćenje finansiranja i kofinansiranja projekata i programa nevladinih organizacija iz javnih izvora, a koji je razvijen uz podršku TA projekta i finansiran od strane Delegacije EU u Crnoj Gori. Tačnije na stranici:

<https://sveonvo.me/kofinansiranje/> se nalazi baza kofinansiranih projekata/programa, a na stranici <https://sveonvo.me/finansiranje/> baza finansiranih projekata/programa. Takođe navedene baze su dostupne i na Portalu otvorenih podataka, a linkovi koji vode do isti su:

- <https://data.gov.me/dataset/raspodjela-sredstava-za-kofinansiranje-projekata-i-programa-nvo-za-2024-godinu/resource/97557733-5e0c-48c7-95c2-a9e99fe96d18> i
- <https://data.gov.me/dataset/finansirani-projekti-i-programi-nvo-u-2024-godini/resource/766acf10-1593-4f56-820d-21b575a21cca>.

Takođe, na Portalu otvorenih podataka dostupni su za upotrebu i data setovi finansiranih i kofinansiranih projekata.

Ministarstvo u čijoj nadležnosti je navedena oblast redovno ažurira podatke, a posljednje ažuriranje podataka za 2024. godinu obavljeno je nakon usvajanja Izvještaja o realizaciji javnih konkursa i odobrenih projekata u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama u 2024. godini.

Imajući u vidu da je ovakav informacioni sistem već razvijen i aktivan, izrada nove baze podataka u okviru Nacionalnog akcionog plana 2026-2029. ne bi donijela dodatnu vrijednost, već bi značila dupliranje postojećeg rješenja. Umjesto toga, prioritet ostaje dalje unapređenje i integracija postojećeg portala, u cilju jačanja transparentnosti i jednostavnijeg pristupa informacijama o finansiranju nevladinih organizacija.

3. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE Agencija za sprečavanje korupcije (ASK)

1. Kod sekcije "kratki opis obaveze" ili u nekom drugom dijelu teksta pod ovom obavezom, dodati predlog: Razviti funkcionalnost na internet stranici nadležne institucije posredstvom koje se može pratiti kompletan tok izrade zakonskih rješenja i dostupnost dokumentacije, od informacije o formiranju radne grupe, pripreme nacrtu, sprovedenih javnih rasprava, razmotrenih amandmana do usvajanja zakona".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:

Jačanje transparentnosti zakonodavnog procesa, jasan pregled tj. "trag" o cjelokupnom procesu pripreme i usvajanja zakona. Ta funkcionalnost, gdje bi bile uvezane sve procedure, koraci i podaci koji se odnose na tok pripreme zakona, bi bila dostupna nadležnim organima, civilnom sektoru, medijima, građanima, odnosno svim učesnicima procesa i zainteresovanim stranama.

Odgovor na primjedbu/predlog/sugestiju br. 1:

Prijedlog broj 1 se ne prihvata. Članom broj 12 Proaktivan pristup informacijama Zakona o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list Crne Gore" br. 44/12 i br. 30/17), kao i Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela

organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija, je već propisana i uređena navedena oblast.

2. Kod sekcije "kratki opis obaveze" ili u nekom drugom dijelu teksta pod ovom obavezom, dodati predlog: "Priprema platforme na kojoj bi bile uvezani i dostupni podaci budžetskih jedinica koji se odnose na prikaz i analitiku svih plaćanja iz javnih izvora, odnosno iz državnog budžeta".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2:

Jačanje transparentnost budžetske potrošnje kroz prikaz i analitiku svih bužetskih plaćanja uz uvezivanje i dostupnost na platformi baza podataka Ministarstva finansija, Poreske uprave, Centralnog registra privrednih subjekata (CRPS), kao i elektronskog sistema javnih nabavki (CEJN), te drugih nadležnih institucija, a po uzoru na slovenački model (<https://erar.si/>)

Odgovor na primjedbu/predlog/sugestiju br. 2:

Prijedlog broj 2 se ne prihvata.

Mjesto i datum sačivanja Izvještaja:
Podgorica, 23.10.2025.godine

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona odnosno strategije:

Direktorat za transparentnost, otvorenost i unapređenje javne uprave u Ministarstvu javne uprave.

V.d. GENERALNA DIREKTORICA
Lidija Ljumović

